

Licencjacka Pracownia Oprogramowania, zespół 12
Instytut Informatyki Uniwersytetu Wrocławskiego 2011/12

Wtomigraj

Architektura projektu

Marcin Januszkiewicz, Grzegorz Łoś

Wrocław, 27 czerwca 2012

Spis treści

1. Ogólny opis architektury	3
1.1. Stany partii	3
1.2. Tryby klienta	4
2. Zadania elementów systemu	5
3. Opis protokołu	7
3.1. Typy komunikatów	8
4. Komunikacja między serwerem i klientami	10
4.1. Komunikaty z serwera do klienta	10
4.2. Komunikaty od klienta do serwera	10
4.3. Komunikacja gość-gospodarz	10
4.4. Zerwanie połączenia	12
5. Słownik	12

1. Ogólny opis architektury

Wtomigraj jest platformą programistyczną, służącą tworzeniu aplikacji internetowych, które umożliwią skomunikowanie się dwóch lub więcej komputerów w Internecie, w celu odbycia wspólnej gry. Wtomigraj składa się z dwóch części. Pierwszą jest serwer, który pośredniczy w nawiązaniu połączenia między aplikacjami graczy. Drugą częścią jest biblioteka zawierająca klasę klienta. Pozwala ona zmniejszyć narzut programistyczny na wykorzystanie możliwości serwera poprzez dostarczenie odpowiednich klas i funkcji do komunikacji z serwerem. Programista gry nie musi przykładowo wnikać w szczegóły opracowanego przez nas protokołu, wystarczy wywoływać odpowiednie metody biblioteczne.

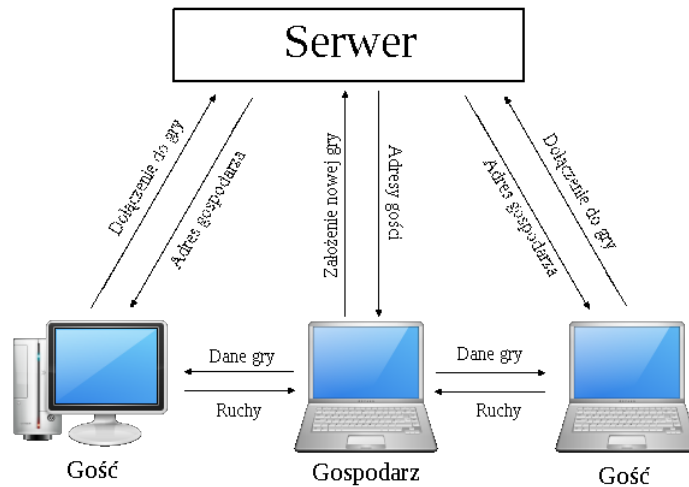
Każdy klient może zostać gospodarzem nowej gry lub przyłączyć się do nierozpoczętej gry (mówimy wtedy, że jest gościem). Kiedy do nierozpoczętej partii dołączy minimalna liczba wymaganych graczy (zależy ona od gry), to partia może zostać rozpoczęta. Serwer służy tylko jako pośrednik w nawiązaniu połączenia pomiędzy graczami zainteresowanymi odbyciem wspólnej partii, nie ma żadnego udziału w jej przebiegu. Wszyscy goście komunikują się wyłącznie z gospodarzem. Wszystkie obiekty związane z grą znajdują się w pamięci komputera gospodarza. Klient gospodarza wysyła gościom informacje o zmianach stanów tych obiektów, a klienci-goście wyświetlają je swoim użytkownikom na ekranach monitorów i przekazują gospodarzowi ich ruchy. Po zakończeniu gry wszyscy klienci ponownie komunikują się z serwerem, który może pośredniczyć w zainicjowaniu kolejnej partii. Schemat architektury przedstawiono na rysunku 1.

Końcowymi użytkownikami są internauci pragnący pograć z innymi ludźmi. Programista gry korzystający z platformy Wtomigraj powinien na wydzielonym serwerze uruchomić program serwera oraz udostępnić użytkownikom grę, na przykład w postaci aplikacji okienkowej w pakiecie jar lub jako aplet osadzony na stronie internetowej.

1.1. Stany partii

Partia może znajdować się w jednym z trzech stanów:

1. **Nierozpoczęta.** W tym stanie do rozgrywki mogą dołączać gracze. Nazwa rozgrywki jest widoczna w aplikacjach klientów znajdujących się w trybie menu. Gospodarz rozgrywki może ustawiać parametry związane z grą.
2. **Rozpoczęta.** Nazwa rozgrywki znika z listy widocznej na rysunku 2, użytkownicy tracą możliwość dołączenia do niej. Gospodarz otrzymuje od serwera adresy gości, a goście adres gospodarza. Na komputerze gospodarza inicjowane są wszystkie obiekty związane z grą i partia się rozpoczyna.
3. **Zakończona.** Rozgrzywka się zakończyła, lecz gospodarz jeszcze jej nie opuścił. W tym stanie gracze mogą oglądać wyniki, analizować statystyki gry lub dyskutować

Rysunek 1. Schemat komunikacji klientów i serwera

nad przebiegiem partii.

1.2. Tryby klienta

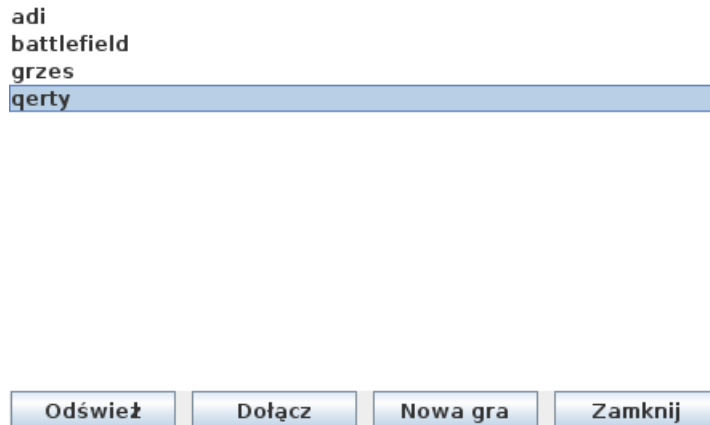
Aplikacja klienta w każdym momencie znajduje się w jednym z trzech trybów.

Tryb menu. Jest to tryb pomiędzy partiami.

Aplikacja prezentuje swojemu użytkownikowi rozgrywki, do których może się przyłączyć, daje możliwość rozpoczęcia nowej rozgrywki oraz porozmawiania z pozostałymi graczami. Przedstawiono to na rysunku 2.

Tryb gospodarza. W tym trybie klient staje się gospodarzem partii. Początkowo oczekuje aż dołączy odpowiednio wielu graczy. Użytkownicy, których klienci znajdują się w trybie menu, widzą tę partię na swoim panelu i mogą do niej dołączyć. W tym czasie gospodarz może ustawić parametry związane z grą, co przedstawia rysunek 3.

Po pojawieniu się wymaganej liczby graczy partia może zostać rozpoczęta. Znika wówczas z listy dostępnych gier. Aplikacja gospodarza odpowiada za wykonywanie wszelkich obliczeń i operacji związanych z grą. Wszystkich gości informuje tylko o zmianach stanów istotnych obiektów, tak aby aplikacje gości mogły je należycie wyświetlić swoim użytkownikom. Goście przekazują swoje ruchy gospodarzowi, który uwzględnia je w logice gry. Ponadto aplikacja w trybie hosta wykonuje te same zadania, co aplikacja w trybie gościa, ponieważ jej użytkownik także jest graczem.

Rysunek 2. Aplikacja w stanie menu

Tryb gościa. W tym trybie aplikacja służy do wyświetlania stanu gry swojemu użytkownikowi oraz przekazywania jego ruchów gospodarzowi partii.

2. Zadania elementów systemu

Serwer. Służy skomunikowaniu aplikacji klientów. Może obsługiwać dowolnie wiele rodzajów gier. Serwer

- przechowuje adresy klientów, ich pseudonimy, oraz odnośniki do partii w jakich się znajdują,
- rozsyła listę dostępnych partii pożądaney gry (aplikacja klienta wysyła informację do serwera jaka gra ją interesuje, bo serwer może jednocześnie służyć np. szachom i brydżystom),
- pośredniczy w nawiązaniu komunikacji przez gospodarza i gościa.

Aplikacja klienta. Jest implementacją pewnej gry, korzystającą ze stworzonej przez nas biblioteki do komunikacji.

1. W trybie menu:

- umożliwia tekstową komunikację użytkowników w okienku czata,
- przedstawia listę nierozpoczętych partii,
- daje możliwość dołączenia do nierozpoczętej partii lub założenia nowej.

2. W trybie gospodarza:

II-Biznes -- Nowa Gra

Imię	Color
<input type="text" value="grzes"/>	Czerwony
<input type="text" value="asia"/>	Niebieski
<input type="text" value="michał"/>	Zielony
<input type="text"/>	Żółty
<input type="text"/>	Fioletowy

Początkowa motywacja

Premia za okrążenie

Start

```
***** asia joined *****  
***** michał joined *****  
<Me> na ile ustawić początkową motywację?  
<michał> 4000?  
<asia> zmniejsz premię za okrążenie
```

Wyślij **Rozłącz**

Rysunek 3. Przykładowy panel gospodarza przed rozpoczęciem rozgrywki

- przechowuje adresy klientów gości,
- trzyma w pamięci wszystkie obiekty związane z partią,
- służy ustawieniu parametrów partii i jej rozpoczęciu,
- odpowiada za uaktualnianie logiki rozgrywki,
- przyjmuje od gości informacje o ich ruchach,
- wysyła gościom informacje o aktualnym stanie partii,
- pełni także funkcje klienta w trybie gościa, ponieważ gospodarz także jest graczem.

3. W trybie gościa:

- przechowuje adres gospodarza,
- przyjmuje od gospodarza komunikaty o aktualnym stanie partii,
- wyświetla użytkownikowi stan gry (na przykład w przypadku szachów będzie to rysunek szachownicy i bierki),
- oczekuje na ruchy swojego użytkownika (w przypadku szachów kliknięcia na bierki i pola), a następnie wysyła je gospodarzowi.

3. Opis protokołu

Komunikacja pomiędzy klientem a serwerem odbywa się przez wymianę pakietów UDP z wiadomościami zawartymi w polach danych. W warstwie aplikacji protokół ma formę pytanie-odpowiedź, co zapewnia odporność na błędy sieci związane ze stratą pakietów. Wiadomości przesyłane są w formacie JSON, co pozwala na wykorzystanie istniejących bibliotek do prostego kodowania i dekodowania informacji.

Każdy obiekt JSON zawiera pola:

- **type** – typ komunikatu, łańcuch znaków. Wszystkie typy komunikatów omawiamy poniżej,
- **res** – pole boolowskie ustawione na true, gdy pakiet jest odpowiedzią, w przeciwnym razie jest to pytanie,
- **id** – w przypadku pakietów-pytań jest to numer identyfikacyjny pytania, natomiast dla odpowiedzi oznacza identyfikator pytania, na które odpowiadamy.

Ponadto dla każdego typu komunikatu obiekt JSON może zawierać dodatkowe pola.

Inne pola. Opisane poniżej pola występują w niektórych typach komunikatów.

- **nick** – pseudonim używany przez klienta.
- **name** – nazwa partii, do której odnosi się komunikat.
- **game** – nazwa (rodzaj) gry, do której odnosi się komunikat.
- **channels** – lista nazw partii, do których może dołączyć klient.
- **desc** – słowny opis komunikatu.

3.1. Typy komunikatów

Komunikaty wysyłane przez klienta do serwera.

newclient – komunikat informujący o chęci przyłączenia się do serwera. Zawiera pole **nick** (pożądany pseudonim).

newchannel – komunikat będący prośbą o założenie nowej partii. Zawiera pola **name** oraz **game**.

join – komunikat będący prośbą o przyłączenie do partii. Zawiera pola **name** oraz **game**.

exit – komunikat będący informacją o odłączeniu od partii.

sendchannels – komunikat będący prośbą o przesłanie listy partii do których może dołączyć klient. Zawiera pole **game**.

emptyresponse – komunikat wysyłany w odpowiedzi na pytania, które *de facto* są poleceniami i nie wymagają żadnej odpowiedzi, prócz potwierdzenia, że pakiet doszedł, np. **echorequest**, **channelcanceled**.

Komunikaty wysyłane przez serwera do klienta.

welcome – odpowiedź na **newclient**. Komunikat ten oznacza, że serwer zaakceptował wybrany identyfikator. Dla potwierdzenia znajduje się on w polu **nick**. Ponadto pakiet zawiera pole **channels**.

invalidnick – odpowiedź na **newclient**. Komunikat ten oznacza, że wybrany identyfikator nie został zaakceptowany. Zawiera pola **errid** oraz **desc** oznaczające numer błędu oraz jego opis.

echorequest – komunikat żądający od klienta potwierdzenia swojej obecności.

channellist – odpowiedź na **sendchannels**. Zawiera pole **channels**.

channelaccepted – odpowiedź na **newchannel**. Komunikat ten oznacza, że serwer akceptuje założenie przez klienta nowego kanału rozmowy.

channelrejected – odpowiedź na **newchannel**. Komunikat ten oznacza, że serwer odrzuca założenie przez klienta nowego kanału rozmowy. W treści komunikatu przesyłany jest numer błędu i jego opis.

joinaccepted – odpowiedź na **join**. Komunikat ten oznacza, że prośba klienta o dołączenie do pewnego kanału została zaakceptowana. W polu **name**, jako potwierdzenie, znajduje się nazwa kanału, do którego dołącza klient.

joinrejected – odpowiedź na **join**. Komunikat ten oznacza, że prośba klienta o dołączenie do pewnego kanału została odrzucona. Zawiera pola **errid** oraz **desc** oznaczające numer błędu oraz jego opis.

exitaccepted – odpowiedź na **exit**. Oznacza on, że klient został wypisany z kanału rozmowy. Ponadto w polu **channels** zawarta jest lista nazw kanałów, do których może dołączyć klient.

address – Pakiet zawiera pola **address** oraz **port** będące adresem pewnego klienta.

channelcanceled – komunikat informujący klienta, że partia w której się znajduje przestał istnieć.

userleft – komunikat informujący gospodarza, że partię w którym się znajduje opuścił użytkownik. W treści komunikatu przesyłany jest identyfikator odchodzącego użytkownika.

error – komunikat wysyłany gdy wystąpi błąd inny niż te opisane wyżej. Zawiera pola **errid** oraz **desc** oznaczające numer błędu oraz jego opis.

Komunikaty wysyłane prez klienta do klienta.

holepunch – Pakiet, który ma na celu „wybicie dziury” (opisane w dziale 4.).

icanhearyou – Odpowiedź na **holepunch**.

gamedata – pakiet zawierający dane gry. Pozostałe pola pakietu są zdefiniowane przez programistę gry.

Tryb klienta	Rodzaj komunikatu	Co powinien zrobić klient
Menu	Wiadomość	Wyświetlić ją w stosownym okienku
	Lista dostępnych rozgrywek	Wypisać je na przeznaczonej do tego liście
	Akceptacja utworzenia nowej rozgrywki	Przełączyć się w tryb gospodarza, wyświetlić panel z ustawieniami partii.
	Odrzucenie nowej partii	Wyświetlić komunikat z przyczyną
	Akceptacja dołączenia do rozgrywki	Przejsie w tryb gościa
	Odrzucenie prośby o dołączenie do rozgrywki	Wyświetlić komunikat z przyczyną
Gospodarz	Dołączenie gracza	Sprawdzić czy można rozpocząć rozgrywkę
	Odejście gracza	Jeżeli partia nie jest rozpoczęta, to być może należy wyłączyć możliwość rozpoczęcia gry. Jeżeli jest rozpoczęta, to postępowanie zależy od konkretnej gry
Gość	Odejście gospodarza	Wyświetlić komunikat o przerwaniu gry i wrócić do trybu menu

Tabela 1. Komunikaty z serwera do klienta.

4. Komunikacja między serwerem i klientami

4.1. Komunikaty z serwera do klienta

Tabela 1 zawiera słowny opis komunikatów wysyłanych z serwera do klienta i pożądane zachowanie aplikacji klienta.

4.2. Komunikaty od klienta do serwera

Tabela 2 zawiera słowny opis komunikatów wysyłanych od klienta do serwera i zachowanie serwera.

4.3. Komunikacja gość-gospodarz

Nawiązywanie połączenia między klientami. W celu skomunikowania dwóch klientów korzystamy z metody „wybijania dziur” (ang. *holepunching*). Polega ona na tym, by do komputera, z którym chcemy się skontaktować wysłać jakiejkolwiek pakiety

Tryb klienta	Rodzaj komunikatu	Co powinien zrobić serwer
Menu	Rozpoczęcie nowej rozgrywki	<p>Jeżeli nazwa gry jest poprawna, to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poinformować klienta o akceptacji rozgrywki, • przesłać pozostałym klientom komunikat o nowej rozgrywce, • utworzyć obiekt rozgrywki, • przepisać klienta z listy wolnych do zajętych z referencją do utworzonej rozgrywki. <p>W przeciwnym razie wysłać klientowi komunikat o odrzuceniu rozgrywki</p>
	Prośba o dołączenie do partii	Jeżeli z jakiegoś powodu klient nie może do niej dołączyć, to wysyłamy stosowny komunikat. W przeciwnym razie tworzymy odnośnik do partii, w której znajduje się klient
Gospodarz	Odejście z rozgrywki	Wszystkim gościom wysyłamy komunikat o odejściu gospodarza. Przepisujemy wszystkich z listy zajętych do wolnych i usuwamy obiekt rozgrywki.
	Rozpoczęcie rozgrywki	Informujemy wolnych klientów, że rozgrywka jest już nieaktualna.
Gość	odejście z rozgrywki	Usuujemy klienta z list zajętych i umieszczamy na liście wolnych. Wysyłamy gospodarzowi rozgrywki komunikat o odejściu gościa.

Tabela 2. Komunikaty od klienta do serwera.

(ich zawartość jest nieważna). Robimy tak ze względu na to, że routery często odrzucają pakiety od nieznanego nadawcy. Jednak kiedy router zobaczy, że otrzymujemy pakiet z adresu, do którego my także już coś wysyłailiśmy, to adres ten uznaje za zaufany i pakiety zaczną przechodzić.

Komunikacja między gospodarzem i jego gośćmi może być dowolnie zdefiniowana przez programistę gry.

4.4. Zerwanie połączenia

W przypadku, gdy połączenie z klientem zostanie przerwane serwer musi podjąć pewne działania. Jeśli klient znajdował się w trybie:

- **gospodarza** – powiadamiamy wszystkich gości w partii o jego odejściu i usuwamy partię.
- **gościa** – powiadamiamy gospodarza o odejściu klienta.

Serwer usuwa adres klienta z pamięci.

5. Słownik

Gra - rodzaj zabawy towarzyskiej, u nas internetowej, odbywający się według określonych reguł, na przykład: szachy, chińczyk.

Partia - jest to przebieg pewnej gry, na przykład: partia szachów.

Gospodarz - klient, na którego komputerze odbywa się logika rozgrywki.

Gość - klient biorący udział w rozgrywce, niebędący gospodarzem.

Logika gry - stan partii, wartości wszystkich obiektów związanych z partią.